

23 oktober 2001

Pressmeddelande

Handelsbankens delårsrapport januari – september 2001

Sammanfattning

- Resultatet uppgick till 8 556 mkr, en ökning med 26 mkr exklusive förra årets engångsintäkt vid försäljning av aktierna i Svensk Exportkredit
- Intäkterna ökade med 5 % till 16 009 mkr (15 217)
- Räntenettot ökade med 12 %
- Aktiemarknadsrelaterade provisioner fortsatte att minska men betalnings- och utlåningsprovisioner ökade
- Jämförbara kostnader, exklusive valutaeffekter, ökade med 4 %
- Handelsbanken var fortfarande i topp när Svenskt Kvalitetsindex presenterade årets mätning av kundnöjdhet
- Banken fick tillstånd av polska myndigheter att påbörja bankverksamhet i Polen

Koncernen

Resultatet ökade

Resultatet uppgick till 8 556 mkr (8 530), en ökning med 26 mkr. Under andra kvartalet föregående år sålde banken sitt aktieinnehav i Svensk Exportkredit, vilket medförde en positiv engångseffekt på resultatet om 343 mkr. Vid alla jämförelser med föregående år exkluderas denna engångseffekt. Räntabiliteten uppgick till 19,1 % (21,6). Räntabiliteten för helåret 2000 blev 21,6 %. K/I-talet var 46,9 % (44,7) före kreditförluster och 46,6 % (43,9) efter kreditförluster. Resultatet per aktie var 9,18 kr (9,19). Rullande 12-månadersresultat blev 12,43 kr (12,19) per aktie.

Fortsatt ökning av affärsvolymerna – räntenettot ökade med 12 %

Räntenettot ökade med 12 % till 9 856 mkr (8 781). Huvudsakligen berodde detta på att medelvolymer utlåning till allmänheten ökade med 15 %. Utlåningens ökningstakt avtog under tredje kvartalet. Totalt uppgick utlåningen till allmänheten till 785 mdkr (667). Tradingnettot ökade med 1 % till 1 994 mkr (1 968). En övervägande del av tradingnettot kom från valuta- och räntehandel och knappt 20 % från aktierelaterad handel. Provisionsnettot föll med 11 % till 3 729 mkr (4 167). Courtage och fondprovisioner föll med 27 % medan övriga provisionsslag ökade, framförallt utlånings- och betalningsprovisioner. Sammantaget ökade de totala intäkterna med 5 %.

Handelsbanken

Jämförbara kostnader ökade 4 %

Kostnaderna ökade totalt med 10 % till 7 504 mkr (6 796). Kostnaderna för jämförbara delar, d v s exklusive Midtbank, SPP och valutakursdifferenser, ökade med 4 %. Den ökningen berodde till största delen på expansionen i Norden och Storbritannien samt högre IT-kostnader. Medelantalet anställda i koncernen ökade med 609 personer, varav förvärvet av Midtbank svarade för 225 personer.

Fortsatta återvinningar

Totalt översteg återvinningarna, inklusive värdeförändring på övertagen egendom, kreditförlusterna och uppgick netto till 51 mkr (109). Andelen osäkra fordringar uppgick till 0,27 % (0,24) av utlåningen. Volymen övertagna panter uppgick till 223 mkr (141).

Kapitaltäckning, återköp av aktier och rating

Koncernens kapitaltäckning var 9,5 % (9,8). Primärkapitalrelationen blev 5,9 % (6,6). De nyckeltalen inkluderar upparbetade vinstmedel. Eftersom denna rapport inte granskats av externrevisorerna säger Finansinspektionens regler att upparbetade vinstmedel inte ska inkluderas i kapitalmått. Exkluderas upparbetade vinstmedel uppgick koncernens kapitaltäckning till 9,4 % (9,5) och primärkapitalrelationen till 5,7 % (6,4).

På bolagsstämman 2001 erhöll bankens styrelse bemyndigande dels att återköpa upp till 20 miljoner aktier under året fram till nästa bolagsstämman dels att, om det bedöms lämpligt, sälja redan återköpta aktier i syfte att finansiera eventuella förvärv. Handelsbanken har sedan bolagsstämman 2001 inte köpt tillbaka några aktier men däremot sålt 5,5 miljoner aktier i samband med förvärvet av Midtbank. Antalet utestående aktier uppgår till 693,4 miljoner.

Handelsbankens rating var oförändrad hos samtliga tre ratinginstitut.

Svenskt Kvalitetsindex publicerade årets mätning av kundnöjdhet – Handelsbanken i topp

Handelsbanken har som företagsmål att ha högre lönsamhet än genomsnittet för övriga nordiska banker. Ett av medlen för att nå detta mål är att ha bankbranschens mest nöjda kunder. Bland annat därför har Handelsbanken stött utvecklingen av oberoende mätningar av kundnöjdhet i Sverige och numera även i övriga Norden. Svenskt KvalitetsIndex (SKI) publicerade i mitten av oktober mätningar av kundnöjdhet i Sverige för år 2001.

Handelsbanken låg i topp både beträffande företagsmarknad och privatmarknad. Vad avser privatmarknaden låg Handelsbanken kvar på samma kundnöjdhetsindex som föregående år medan index för de tre andra stora svenska bankerna var lägre 2001 jämfört med år 2000. Handelsbankens kundnöjdhetsindex för företagssektorn ökade medan övriga stora banker hade oförändrat index eller lägre.

Handelsbanken

Handelsbanken fick tillstånd att påbörja bankverksamhet i Polen

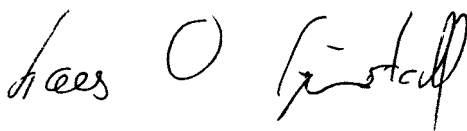
Bank Svenska Handelsbanken (Polska) S.A. fick i månadsskiftet september/oktober tillstånd att bedriva bankverksamhet. Det vanligaste sättet för utländska banker att etablera sig på den polska bankmarknaden har varit att förvärva hela eller delar av en polsk bank. Handelsbanken är den första utländska bank som startar en helägd dotterbank i Polen. Genom att bygga upp banken från grunden sätts från början en nordisk prägel på verksamheten. Syftet med etableringen är att betjäna nordiska företag och banken är bemannad med personal som talar både nordiska språk och polska. Den polska dotterbanken har ett aktiekapital på 200 mPLN, motsvarande cirka 500 mkr.

e-bud – nästan en halv miljon besökare och mer än 10 000 bud lämnade

www.e-bud.nu – Stadshypoteks mäklartjänst för budgivning på nätet – har sedan starten vid årsskiftet 00/01 haft nästan en halv miljon besökare. Tjänsten ger både köpare och säljare samt andra intresserade möjlighet att, i realtid, följa hur budgivningen för registrerade objekt utvecklas. Budprocessen styrs av mäklaren, som med hjälp av e-bud ges möjlighet att utnyttja tiden mer effektivt än eljest.

Mer än 400 mäklarfirmor är anslutna till e-bud. Antalet fastigheter, som bjuds ut via e-bud, ökar kontinuerligt och hittills har drygt 2 700 fastigheter varit föremål för mer än 10 000 bud. Mäklarfirmor anslutna till e-bud finns i mer än hälften av Sveriges kommuner men framförallt har e-bud använts i Storstockholmsområdet, Uppsala och Göteborg.

Stockholm den 23 oktober 2001

Lars O Grönstedt
Verkställande direktör och koncernchef

Ytterligare information lämnas av:

Lars O Grönstedt, koncernchef

telefon 08 – 22 92 20
e-post lagr03@handelsbanken.se

Lennart Francke, chef för Ekonomiavdelningen

telefon 08 – 22 92 20
e-post lefr01@handelsbanken.se

Lars Lindmark, chef för Informationsavdelningen

telefon 08 – 701 10 36
e-post lali12@handelsbanken.se

Bengt Ragnå, chef för Investor Relations

telefon 08 – 701 12 16
e-post bera02@handelsbanken.se

Denna delårsrapport har inte granskats av revisorerna.

Bokslutsmeddelande för helår 2001 publiceras den 12 februari 2002.
Handelsbankens delårsrapporter m m finns även tillgängliga på Internet
(<http://www.handelsbanken.se/ir>)

Handelsbanken

Koncernens resultaträkning

Resultaträkningen på sid 23 är upprättad enligt Finansinspektionens föreskrifter. För att tydligare åskådliggöra rörelsens utveckling redovisas resultaträkningen nedan med de olika intäktsslagen exklusive det som genereras i tradingverksamheten. Under rubriken "Tradingnetto" redovisas "Nettoresultat av finansiella transaktioner" (aktie-, ränte- och valutarelaterat) samt tradingrelaterade intäkter från övriga intäktsslag. Resultatbaserade personalkostnader redovisas separat. Försäkringsrörelsens resultat har fördelats på respektive intäktsslag enl not 5, sid 25. Andelar i intresseföretags resultat återfinns under rubriken "Övriga intäkter".

mk	2001	2000	Förändring %	Helår 2000
Räntenetto	9 856	8 781	12	11 791
Provisionsnetto Not 1a	3 729	4 167	-11	5 455
Tradingnetto	1 994	1 968	1	2 633
Övriga intäkter	430	644	-33	801
Summa intäkter	16 009	15 560	3	20 680
Personalkostnader exkl resultatbaserade	4 108	3 566	15	4 844
Resultatbaserade personalkostnader	318	459	-31	464
Övriga kostnader	3 078	2 771	11	3 756
Summa kostnader	7 504	6 796	10	9 064
Resultat före kreditförluster	8 505	8 764	-3	11 616
Nettoåtervinningar inkl värdeförändring på övertagen egendom	51	109	-53	67
Rörelseresultat	8 556	8 873	-4	11 683
Pensionsavräkning	332	493	-33	797
Skatter	-2 530	-2 514	1	-3 353
Minoritetsandelar	-17	-17	-	-22
Periodens resultat	6 341	6 835	-7	9 105

Noter till resultaträkning

mk	2001	2000	Förändring %	Helår 2000
Not 1a Provisionsnetto				
Courtage	771	1 279	-40	1 668
Fonder och depå	1 086	1 267	-14	1 646
Betalningar	958	861	11	1 194
Ut- och inlåning	823	657	25	876
Övrigt	949	927	2	1 172
Provisionsintäkter	4 587	4 991	-8	6 556
Provisionskostnader	-858	-824	4	-1 101
Provisionsnetto	3 729	4 167	-11	5 455

Handelsbanken

Nyckeltal för koncernen

	2001	2000	Helår 2000
Räntabilitet	19,1 %	22,7 %	22,3 %
Räntabilitet *	19,1 %	21,6 %	21,6 %
Räntabilitet, rörelseresultat efter schablonskatt *	18,5 %	20,2 %	19,9 %
Kostnader/intäkter (K/I-tal)			
- före kreditförluster	46,9 %	43,7 %	43,8 %
- efter kreditförluster	46,6 %	43,0 %	43,5 %
- före kreditförluster *	46,9 %	44,7 %	44,6 %
- efter kreditförluster *	46,6 %	43,9 %	44,2 %
Vinst per aktie, kr			
- januari – september	9,18	9,64	
- rullande 12 månader	12,43	12,64	12,89
- januari – september *	9,18	9,19	
- rullande 12 månader *	12,43	12,19	12,43
Antal aktier, ultimo	714 746 940	714 746 940	714 746 940
- varav återköpta	21 359 525	12 652 200	21 505 900
Genomsnittligt antal utestående aktier			
- Ackumulerat	690 470 710	709 130 864	706 420 876
- Juli- september	693 387 415	703 016 721	
Justerat eget kapital per aktie, kr	66,91	59,02	61,35
Primärt kapital **	37 090	34 537	34 596
Riskvägd volym	632 114	521 291	541 556
Kapitaltäckningsgrad **	9,5 %	9,8 %	9,5 %
Primärkapitalrelation **	5,9 %	6,6 %	6,4 %
Medelantal anställda	9 167	8 558	8 574
Antal kontor i Norden, ultimo	541	509	512

* Exklusive jämförelsestörande poster

** Inklusive upparbetade vinstmedel

Handelsbanken

Koncernens utveckling per kvartal

mkkr	2001:3	2001:2	2001:1	2000:4	2000:3
Räntenetto	3 392	3 224	3 240	3 010	2 893
Provisionsnetto	1 150	1 366	1 213	1 288	1 320
Tradingnetto	532	649	813	665	671
Övriga intäkter	98	179	153	157	63
Summa intäkter	5 172	5 418	5 419	5 120	4 947
Personalkostnader exkl resultatbaserade	1 449	1 367	1 292	1 278	1 212
Resultatbaserade personalkostnader	59	130	129	5	120
Övriga kostnader	1 099	1 024	955	985	904
Summa kostnader	2 607	2 521	2 376	2 268	2 236
Resultat före kreditförluster	2 565	2 897	3 043	2 852	2 711
Nettoåtervinningar inkl. värdeförändring på övertagen egendom	-14	-13	78	-42	64
Rörelseresultat	2 551	2 884	3 121	2 810	2 775
Pensionsavräkning	-14	184	162	304	160
Skatter	-732	-852	-946	-839	-773
Minoritetsandelar	-6	-5	-6	-5	-6
Periodens resultat	1 799	2 211	2 331	2 270	2 156

Handelsbanken

Rörelsegrenarna

Koncernens resultaträkning fördelad per rörelsegren

mkr	Kontors- rörelsen	Markets	Investm. Banking	Kapital- förv.	Finans	Pens. & Förs.	S-hyp. Bank	Finans- Förv.	Övrigt	Totalt 2001	Totalt 2000
Räntenetto	8 941	1 002	-118	143	373	7	59	184	-259	10 332	8 373
Provisionsnetto	1 933	177	565	656	216	127	26	-32	61	3 729	4 167
Nettoresultat av finansiella transaktioner	284	699	390	16	0	-29	0	-19	88	1 429	2 292
Övriga intäkter	79	5	156	23	13	5	12	9	217	519	728
Summa intäkter	11 237	1 883	993	838	602	110	97	142	107	16 009	15 560
<i>I intäkterna ingår nettot av interna ersättningar</i>	668				3						
<i>Från intäkterna har avgått nettot av interna ersättningar</i>		34	32	392		199	14	-			
Summa kostnader	4 589	862	699	413	332	79	82	22	426	7 504	6 796
Resultat före Kreditförluster	6 648	1 021	294	425	270	31	15	120	-319	8 505	8 764
Nettoåtervinningar inkl. värdeförändring på övertagen egendom	1	44			-2		0		8	51	109
Rörelseresultat	6 649	1 065	294	425	268	31	15	120	-311	8 556	8 873
Räntabilitet, %	21,0	22,6	39,2	29,2	30,7	9,8	27,5	17,0		19,1	21,6
Medeltal anställda	5 510	731	465	381	440	11	109	38			

I intäktsslagen för rörelsegrenarna ingår respektive avgår nettot av erhållna och lämnade ersättningar mellan rörelsegrenarna. Nettot av erhållna och lämnade ersättningar framgår ovan. De interna ersättningarna gottskrivs kundansvarig rörelsegren samt reducerar intäkten hos den som lämnar ersättningen. Ersättningarna ska täcka kostnader samt enligt marknadsmässiga villkor fördela uppkommet resultat.

Bland kostnaderna ingår de fördelningar av kostnader som sker internt inom koncernen avseende utförda tjänster från affärsstödande verksamheter.

Räntabiliteten är för rörelsegrenarna beräknad efter schablonskatt, medan den för hela koncernen är beräknad efter bokslutsdispositioner och full skatt samt justerat för jämförelsestörande poster. Det egna kapitalet, som ligger till grund för räntabilitetsberäkningen, är i huvudsak fördelat enligt de krav som följer av kapitaltäckningslagen.

I rörelsegrenen Pension och Försäkring redovisas Handelsbanken Liv Fondförsäkrings AB samt provisionsintäkter från det ömsesidiga bolaget Handelsbanken Liv Försäkrings AB.

I Övrigt ingår bland annat realisationsvinster, utdelningar, goodwillavskrivningar och koncernjusteringar, som inte hänför sig till någon särskild gren.

Resultatet från försäkringsrörelsen och intressebolag redovisas i enlighet med vad som framgår på sid 4.

Handelsbanken

Kontorsrörelsen

Handelsbanken är en nordisk universalbank med starkt decentraliserad organisation. Kontoret har ansvaret för alla kunder inom sitt geografiska område, även de allra största företagen. På kontoret samordnas tjänsterna för varje kund. Vid behov sker detta i samarbete med bankens dotterbolag samt med regionala och centrala specialister.

Handelsbanken bedriver fullständig universalbanksrörelse i hela Norden. Kontorsrörelsen utgörs av tio regionbanker, sju i Sverige och en i vardera Norge, Finland och Danmark.

Regionbankerna drivs med lönsamhetsansvar och enligt samma koncept – universalbankstjänster levererade med bättre service till kunderna jämfört med övriga banker i Norden samtidigt som Handelsbanken ska ha de lägsta kostnaderna. Detta är grunden för att banken ska kunna växa i hela Norden. Handelsbanken har 459 kontor i Sverige, 25 i Norge, 26 i Finland och 31 i Danmark. Handelsbanken är den största banken i Sverige, den fjärde största affärsbanken i Finland, den femte i Norge och den femte i Danmark.

Resultaträkning

mkr	2001	2000	Förändring %	Helår 2000
Räntenetto	8 941	7 867	14	10 609
Provisionsnetto	1 933	2 220	-13	2 979
Nettoresultat av finansiella transaktioner	284	305	-7	434
Övriga intäkter	79	32	147	49
Summa intäkter	11 237	10 424	8	14 071
<i>I intäkterna ingår nettot av interna ersättningar</i>	668	806		1 072
Summa kostnader	4 589	4 016	14	5 538
Resultat före kreditförluster	6 648	6 408	4	8 533
Nettoåtervinningar inkl. värdeförändring på övertagen egendom	1	76	-99	172
Rörelseresultat	6 649	6 484	3	8 705
Räntabilitet, %	21,0	22,6		22,8
Medelantal anställda	5 510	5 208		5 190

Kontorsrörelsens resultat ökade med 3 % till 6 649 mkr (6 484). Kontorsrörelsen svarade för nästan 78 % av koncernens samlade överskott. Intäkterna steg med totalt 8 % till 11 237 mkr (10 424). Huvudsakligen berodde ökningen på tillväxt i räntenettet, vilket gick upp med 14 % till 8 941 mkr (7 867). Räntenettet steg på grund av ökande volymer medan marginalerna var i stort sett oförändrade. Medelvolym utlåning ökade med 13 %. I de svenska regionbankerna gick medelvolymerna upp med 9 % medan de övriga nordiska länderna ökade medelvolymerna med knappt 45 %, inklusive förvärvade volymer. Såväl provisionsnettot som nettot av finansiella transaktioner gick ned, med 13 respektive 7 %. En starkt bidragande orsak till de lägre provisionerna var nedgången i courtageintäkter. Courtageutvecklingen är nära förbunden med utvecklingen av antalet avslut på Stockholmsbörsen. Dessa minskade med 23 % medan affärsvolymen minskade med 10 %. Betalnings- och utlåningsprovisioner utvecklades positivt.

Handelsbanken

Kostnaderna ökade med 14 %. Exkluderas effekterna av förvärvet av Midtbank i Danmark, övrig expansion i Norden och den försvagade svenska kronan, ökade kostnaderna med 9 %, vilket i huvudsak berodde på ökade IT-investeringar.

Utlåningens ökningstakt klingade av något. Utlåningen till allmänheten uppgick till 785 mdkr, vilket innebar en ökning med 23 mdkr under tredje kvartalet, fördelad jämnt mellan regionbankerna i Sverige respektive de tre övriga nordiska länderna. Ökningen av utlåningen var sedan årsskiftet 96 mdkr. Av detta svarade hushållskrediter – till stor del hypotekslån – för 22 mdkr, ett femtontal större företagsaffärer i Sverige 20 mdkr, övrig företagsutlåning i Sverige och utanför Norden 28 mdkr, företagsutlåning i övriga Norden 14 mdkr och valutakursförändringar 12 mdkr.

Svenskt Kvalitetsindex (SKI) presenterade sin årliga mätning av hur nöjda bankkunder är med servicen i bankerna. Handelsbankens övergripande företagsmål är att ha en räntabilitet som överstiger genomsnittet för övriga nordiska banker. Ett av medlen att nå detta mål är att ha mer nöjda kunder än konkurrenterna. Handelsbanken fäster därför mycket stor vikt vid SKI:s undersökningar. Att dessutom undersökningarna görs av ett fristående institut och gjorts på ett över tiden konsistent sätt, bidrar till att undersökningen är mycket relevant. Handelsbanken kom, liksom föregående år, bättre ut än övriga stora banker – både avseende privatmarknad och företagsmarknad. Inom bägge sektorerna ökade Handelsbanken avståndet till dessa banker.

En intressant nyhet för året var att SKI mätt kundnöjdheten separat för privatkunder som var Internetkunder respektive kunder som inte hade tillgång till Internet. Handelsbanken har alltid hävdat att det är kunden som ska avgöra på vilket sätt man vill göra affärer med banken och bland annat därför byggde banken inte upp en separat Internetbank. Internetfunktionen i Handelsbanken är en integrerad del av kontoret. Det är därför intressant att konstatera att Handelsbankens kundnöjdhetsindex var detsamma oberoende av om kunden var ansluten till Internet eller inte. För övriga stora banker varierade kundnöjdheten. Banken följer kvalitetsarbetet noga och gör också regionala mätningar. Under året kommer även mätningar att göras i de övriga nordiska länderna.

I de övriga nordiska länderna, utanför Sverige fortsatte expansionen. Totalt hade banken 82 kontor i de övriga nordiska länderna. Under året öppnades 6 nya kontor och dessutom tillkom 24 kontor vid förvärvet av Midtbank A/S.

Andelen kunder anslutna till banken via Internet fortsatte att öka i hela Norden. I Sverige var mer än 30 % av privatkunderna anslutna till Internet. I de övriga nordiska länderna låg penetrationen mellan 20 - 30 % av kundstocken. Vad gäller anslutning och användning av Internet för företag har regionbankerna i Sverige kommit längst. 50 % av företagen var anslutna till banken via Internet. Motsvarande siffra var betydligt lägre i de övriga nordiska länderna.

I mitten av september erhöll banken en ny utmärkelse från en internationell publikation. Denna gång var det Global Finance som korade banken till "Best bank in Sweden". Tidskriften motiverade detta bland annat med bankens konsekventa decentraliseringspolitik.

Handelsbanken

Handelsbanken Markets

Handelsbanken Markets verksamhet är organiserad i tre affärsområden: Trading, Finansiella institutioner och handelsfinansiering samt Bankrörelsen utanför Norden. Organisatoriskt ingår även Handelsbanken Investment Banking i Handelsbanken Markets, men redovisas sedan halvårsskiftet år 2000 som en separat rörelsegren i kvartals- och årsrapporter. Dessutom ingår bankens ekonomiska sekretariat som en resurs i Handelsbanken Markets. Inom avdelningen arbetar drygt 700 medarbetare i 16 länder.

Resultaträkning

mkr	2001	2000	Förändring %	Helår 2000
Räntenetto	1 002	68		155
Provisionsnetto	177	163	9	215
Nettoreultat av finansiella transaktioner	699	1 182	-41	1 623
Övriga intäkter	5	5	0	8
Summa intäkter	1 883	1 418	33	2 001
<i>Från intäkterna har avgått nettot av interna ersättningar</i>	34	29		39
Summa kostnader	862	800	8	1 065
Resultat före kreditförluster	1 021	618	65	936
Nettoåtervinningar inkl. värdeförändring på övertagen egendom	44	38	16	17
Rörelseresultat	1 065	656	62	953
Räntabilitet, %	22,6	17,1		18,5
Medelantal anställda	731	706		703

Resultatutveckling

Rörelseresultatet ökade med 62 % till 1 065 mkr (656). Intäkterna steg med 33 % till 1 883 mkr (1 418). Kostnaderna gick upp med 8 % till 862 mkr (800).

Trading

Affärsområdet Trading lyckades väl i att utnyttja marknadsrörelserna som följde av den snabbt försvagade världsekonomin. Resultatet för tredje kvartalet var betydligt högre än föregående år. Alla de olika verksamhetsområdena, inklusive de utländska enheterna, bidrog till det förbättrade resultatet.

Valutahandeln överträffade förra årets resultat med bred marginal och handeln i obligationer och derivat hade en mycket positiv utveckling. Handelsbanken är den ledande aktören i Norden avseende nyemissionsverksamhet inom lånekapitalfinansiering. Affärsområdet Trading var ledare i obligationsemissioner för bl a Nordiska Investeringsbanken och Förvaltnings AB Framtiden. Dessutom var banken ledare och arrangör för en rad syndikerade lån.

Handelsbanken

Nyemissionsverksamheten bidrog till att utöka affärsområdet Tradings internationella kundbas. Specialistkompetens från Norge, Danmark, Finland och England rekryterades. Handelsbankens etablerade position på den finska kapitalmarknaden förstärktes. I Norge ökade affärsområdet sina marknadsandelar bland institutionella kunder. Även i Kontinentaleuropa utökades kundbasen.

Handelsbanken fick under året en rad utmärkelser i tidskrifter av olika karaktär. Under kvartalet utsågs banken till ”Best provider of Nordic FX products globally” av tidskriften Corporate Finance och Euroweek utsåg Handelsbankens tradingavdelning till ”Number one in SEK Eurobonds”.

Finansiella institutioner och handelsfinansiering

Verksamheten visade ökat resultat.

Finansiella institutioner ansvarar för affärer med utländska banker och stater. Verksamheten fortsatte att utvecklas positivt med både ökande volymer och intäkter. Detta, tillsammans med en begränsad ökning av kostnaderna, gjorde att resultatet förbättrades. Kostnadsökningen var relaterad till investeringar i IT-system. Under perioden övertogs clearingen i svenska kronor för en av de större bankerna i Polen.

Handelsfinansiering ansvarar för dokumentbetalningar, kort- och långfristig exportfinansiering samt projektfinsiering. Efterfrågan på långfristig export- och projektfinsiering var fortsatt stor. Under kvartalet deltog banken i finansiering av ett kontorskomplex i Warszawa, där Skanska är intressent. Volymen av exportreburser minskade något men resultatet kunde förbättras genom högre marginaler.

Bankrörelsen utanför Norden

Intjäningen i bankrörelsen utanför Norden förbättrades ytterligare trots ökade kostnader i samband med expansionen i Storbritannien och Mid-Europe samt uppbyggnaden av dotterbanken i Polen.

Tillströmningen av kunder till bankens sex kontor i Storbritannien utvecklades positivt både vad avser privatpersoner och brittiska företag. Expansionen på den brittiska marknaden fortsätter och målet är att kunna öppna minst två nya kontor nästa år.

Under andra kvartalet koncentrerades den företagsinriktade bankverksamheten inom Mid-Europe till kontoret i Frankfurt. Detta följdes upp genom att så långt som möjligt integrera de olika enheternas verksamheter för att uppnå de affärs- och kostnadsmässiga fördelar som förändringen möjliggör. I planerna för Mid-Europe ingår öppnandet av en ny filial i Amsterdam under första halvåret 2002.

Den helägda dotterbanken i Polen, Bank Svenska Handelsbanken (Polska) S.A., kunde i början av oktober, efter att ha erhållit alla vederbörliga tillstånd, börja bedriva bankverksamhet. Intresset bland nordiska företag i Polen att göra affärer med Handelsbanken är mycket stort.

Handelsbanken

Handelsbanken Investment Banking

Handelsbanken Investment Banking ansvarar för verksamheten inom corporate finance och aktiehandel. Utöver verksamhet riktad mot företag och institutioner ger Investment Banking stöd till kontorsrörelsen avseende aktierelaterade produkter för mindre institutioner och privatkunder. Detta stöd innefattar analys, utveckling av nya produkter, IT-stöd samt avveckling av aktietransaktioner (back-office). Verksamheten bedrivs i dag i sju länder med fokus på de nordiska marknaderna. Internationella investerare bearbetas i första hand via kontoren i Stockholm, Paris, London och New York.

Resultaträkning

mkr	2001	2000	Förändring %	Helår 2000
Räntenetto	-118	-111	-6	-145
Provisionsnetto	565	757	-25	948
Nettoresultat av finansiella transaktioner	390	619	-37	807
Övriga intäkter	156	81	93	84
Summa intäkter	993	1 346	-26	1 694
<i>Från intäkterna har avgått nettot av interna ersättningar</i>	32	59		80
Summa kostnader	699	775	-10	940
Resultat före kreditförluster	294	571	-49	754
Nettoåtervinningar inkl. värdeförändring på övertagen egendom				
Rörelseresultat	294	571	-49	754
Räntabilitet, %	39,2	84,3		83,5
Medelantal anställda	465	412		425

Tredje kvartalet 2001 uppvisade de sämsta marknadsförutsättningarna för rörelsegrenen Investment Banking på mycket länge. Det redan svaga konjunkturläget försämrades ytterligare av terrorattackerna i USA och den inledda kampen mot terrorism kan förväntas kasta sin skugga över affärs- och investerarklimatet för lång tid framöver.

Förutsättningarna för att driva lönsam verksamhet inom Investment Banking var således dåliga. Rörelseresultatet uppgick till 294 mkr, vilket gav en räntabilitet på 39 %. Kostnaderna minskade med 10 %, huvudsakligen beroende på att de prestationsbaserade ersättningarna var väsentligt lägre. Kostnader, exklusive prestationsbaserade ersättningar, gick upp med 23 % av vilket mer än en fjärdedel berodde på den försvagade svenska kronan. Medelantalet anställda ökade med 53 personer. För tredje kvartalet redovisades ett rörelseresultat på 30 mkr.

Trots de besvärliga marknadsförutsättningarna har Investment Banking hittills klarat sig relativt väl. Den tidiga satsningen på sk strukturerade aktieprodukter, där Handelsbanken har en ledande ställning, var fortsatt framgångsrik. Resultatet försvagades dock på grund av ökad volatilitet i aktiemarknaden. Corporate Finance har hittills kunnat försvara fjolårets rekordintäkter väl. Courtageintäkterna föll relativt kraftigt såväl från institutioner som från privatkunder.

Handelsbanken

Handelsbanken försvarade eller förstärkte sina positioner på de nordiska börserna. Totalt i Norden, exklusive Danmark där statistik saknas, intog Handelsbanken positionen som tredje största mäklarhus.

De försämrade marknadsförutsättningarna gör att branschen är inne i en strukturell kris. I nuvarande marknadsläge råder en betydande överkapacitet. Detta har hittills i huvudsak berört de aktörer som vänder sig till privatkunder. Men också stora internationella investmentbanker har flaggat för betydande neddragningar. Också Handelsbanken Investment Banking ser över sin kostnadsstruktur, huvudsakligen bemanning och IT-investeringar. Ambitionen att flytta fram Handelsbankens position inom affärsområdet står fast. Ett försämrat marknadsläge kan öka förutsättningarna för framgång. I en turbulent värld innebär Handelsbankens finansiella styrka och uthållighet en betydande konkurrensfördel.

Under kvartalet deltog Handelsbanken som rådgivare bland annat till det norska FSN Capital vid dess publika bud på Jamo A/S liksom vid etableringen av den danska fonden Nordic Biotech (210 mDKK). Likaså var Investment Banking rådgivare till det finska biotechföretaget Hormos Medical vid en private placement av 18,4 mEUR. Handelsbanken var rådgivare vid uppdelningen av Bergman&Beving, där affärsområdena Lagercrantz och Addtech delades ut till aktieägarna, till Swedcarrier vid försäljningen av Unigrad till norska EDB Teamco och franska Cap Gemini Ernst & Young. Två nya aktieindexobligationer gavs ut.

Handelsbanken

Handelsbanken Kapitalförvaltning

Handelsbanken Kapitalförvaltning omfattar Fondförvaltning, Diskretionär förvaltning och Institutionella depåtjänster. Verksamheten bedrivs i de fyra nordiska länderna samt i Luxemburg och Storbritannien.

Resultaträkning

mkr	2001	2000	Förändring %	Helår 2000
Räntenetto	143	131	9	177
Provisionsnetto	656	658	0	860
Nettoresultat av finansiella transaktioner	16	27	-41	32
Övriga intäkter	23	8	188	9
Summa intäkter	838	824	2	1 078
<i>Från intäkterna har avgått nettot av interna ersättningar</i>	392	464		621
Summa kostnader	413	307	35	431
Resultat före kreditförluster	425	517	-18	647
Nettoåtervinningar inkl. värdeförändring på övertagen egendom				0
Rörelseresultat	425	517	-18	647
Räntabilitet, %	29,2	40,3		37,8
Medelantal anställda	381	323		327

Rörelseresultatet uppgick till 425 mkr (517). Fallande förvaltningsvolym, till följd av den svaga börsutvecklingen, kompensades av nya förvaltningsuppdrag vilket innebar att intäkterna ökade med 2 %. Kostnaderna ökade med 35 %, främst beroende på SPP-förvärvet, ökade systemutvecklings- och personalkostnader. Den av Handelsbanken Kapitalförvaltning förvaltade volymen uppgick till 215 mdkr (159). Totalt förvaltad kapital i koncernen uppgick till 257 mdkr.

Fondförvaltning

Bankens fondbolag förvaltade 83 fonder. Det förvaltade kapitalet uppgick till 86 mdkr. Nysparandet i koncernens fonder på den svenska fondmarknaden uppgick netto till 7,7 mdkr under årets nio första månader. Det innebar att Handelsbankens marknadsandel uppgick till 17,0 % av de totala nettoflödena till den svenska fondmarknaden. Både privatpersoner och institutioner fortsatte att visa ett stort intresse för räntefonder.

Börsutvecklingen var mycket svag under det tredje kvartalet. Mot bakgrund av en fördjupad avmattning i världsekonomin fortsatte de flesta aktieindex nedåt redan före terroristattacken mot USA den 11 september. Det svårbedömda läget bidrog till att fondförvaltarna arbetade med lägre risker än normalt inom stora delar av fondsortimentet.

Handelsbanken

Diskretionär förvaltning

Den diskretionära kapitalförvaltningen erhöll under årets tre första kvartal netto c:a 80 mdkr i ny förvaltningsvolym. Av denna volym svarade SPP Liv för merparten. Den förvaltade volymen uppgick till 124 mdkr med fördelningen c:a 60 % i räntebärande papper och c:a 40 % i aktier. Av det förvaltade kapitalet var 6 mdkr placerade i Handelsbankens fonder. Till följd av det svaga börsklimatet sjönk den förvaltade volymen med 7 mdkr under tredje kvartalet.

Handelsbanken fick netto 6 nya kunder under kvartalet från institutioner, kommuner, företag och stiftelser. I Norge fick banken under tredje kvartalet ett mycket viktigt förvaltningsuppdrag som kommer att få betydelse för expansionen på den norska marknaden, liksom i övriga Norden.

Även under tredje kvartalet visade de institutionella nordiska kunderna stort intresse för indexprodukter. Handelsbanken befäste sin position som ledande inom detta område.

Verksamheten utanför Norden

Utanför Norden bedrivs kapitalförvaltning vid enheter i London och Luxemburg. Kontoren i Marbella, Côte d'Azur, Zürich och Bryssel är representantkontor med huvudinriktning att stödja kapitalförvaltningen i Luxemburg. Den förvaltade volymen uppgick till 11 mdkr (14).

Depåttjänst

Tillväxten av antalet depåer fortsatte. Totalt uppgick antalet depåer i banken till 176 700 med ett samlat depåvärde av 695 mdkr. Av de nyöppnade depåerna var nära 95 % Internetanslutna och av det totala antalet var 53 % anslutna till Internet.

Handelsbankens institutionella depåttjänst utvecklades väl. I Sverige ökade marknadsandelen, främst genom nya uppdrag från större pensionsförvaltare. I Finland ökade marknadsandelen såväl avseende inhemska som internationella kunder. Intäkterna baseras dels på depåvärde dels på antalet transaktioner. Antalet transaktioner ökade med 178 % jämfört med motsvarande period förra året.

Handelsbanken

Handelsbanken Finans

Handelsbanken Finans har ett heltäckande sortiment av lokala finansbolagstjänster i Sverige, Finland, Norge och Danmark: Leasing, avbetalning, finansieringssamarbeten med leverantörer av investeringsobjekt, finansiering och administration av tjänstebilar, fakturaservice, inkasso samt konsumentkrediter och selektiva kontokort genom återförsäljarsamarbeten.

Resultaträkning

mkr	2001	2000	Förändring %	Helår 2000
Räntenetto	373	362	3	483
Provisionsnetto	216	171	26	239
Nettoresultat av finansiella transaktioner	0	17	-100	12
Övriga intäkter	13	9	44	19
Summa intäkter	602	559	8	753
<i>I intäkterna ingår nettot av interna ersättningar</i>				
	3			
<i>Från intäkterna har avgått nettot av interna ersättningar</i>				
		16		15
Summa kostnader	332	297	12	408
Resultat före kreditförluster	270	262	3	345
Nettoåtervinningar inkl. värdeförändring på övertagen egendom	-2	-5		-14
Rörelseresultat	268	257	4	331
Räntabilitet, %	30,7	24,5		24,8
Medelantal anställda	440	422		423

Resultatet uppgick till 268 mkr (257), en ökning med 4 %. Räntabiliteten ökade till 30,7 % (24,5). Medelkreditvolymerna steg med 29 % till 22,9 mdkr.

Intäktsökningen var relaterad till ökade affärsvolymerna och högre inkassointäkter. Omkostnadsökningen ska ses mot bakgrund av omfattande IT-investeringar i den finska verksamheten samt uppbyggandet av den övriga nordiska verksamheten.

Kreditvolymerna i Sverige ökade med 25 % vilket innebar ökade marknadsandelar. Även i Danmark och Finland ökade kreditvolymerna med 39 % respektive 26 %.

Inom leasing och avbetalning var aktiviteten hög, såväl inom traditionell leasing och avbetalning som inom större specialaffärer. Både nyförsäljningen och kreditstocken fortsatte att öka trots konjunkturavmattningen. I Norge genomfördes en leasingaffär avseende helikoptrar för cirka 50 mNOK. Det är Handelsbankens näst största affär på den norska marknaden.

I Finland tecknades ett samarbetsavtal inom säljfinansiering med Coop Power Oy (detaljhandelskedja), som öppnar sina första butiker under hösten. Ökad volymtillväxt genererades även genom den organiska tillväxten hos redan etablerade samarbetspartner.

Handelsbanken

Inom Säljfinans Sverige ökade kreditvolymerna med 27 %, främst inom bil- och båtbranscherna.

Inom affärsområdet Fakturatjänster fortsatte framgången med den Internetbaserade tjänsten och cirka 50 % av kunderna var aktiva användare av Internettjänsten.

Handelsbanken

Handelsbanken Pension och Försäkring

I rörelsegrenen Handelsbanken Pension och Försäkring ingår Handelsbanken Liv och SPP. Under namnet Handelsbanken Liv marknadsför Handelsbankens kontorsrörelse ett komplett sortiment av livförsäkringsprodukter för tjänste- och privatpension, förmögenhetsskydd och avtalsförsäkring till företag, privatpersoner och organisationer. SPP är en av de ledande aktörerna på den svenska pensionsmarknaden med stora marknadsandelar inom såväl tjänstepensioner, avtalsförsäkring som området privat pensionssparande. SPP säljer sina tjänster via egna säljare, franchisetagare, fristående mäklare samt direktförsäljning och telemarketing. Den traditionella försäkringsverksamheten i Handelsbanken Liv Försäkrings AB och verksamheten i SPP bedrivs enligt ömsesidiga principer, vilket innebär att hela överskottet går tillbaka till försäkringstagarna dels i form av återbäring, dels i form av kollektivt riskkapital. Dessa enheter konsolideras inte in i Handelsbankens resultat.

Resultaträkning

mkr	2001	2000	Förändring %	Helår 2000
Räntenetto	7	8	-12	12
Provisionsnetto	127	129	-2	176
Nettoresultat av finansiella transaktioner	-29	4		-6
Övriga intäkter	5	3	67	5
Summa intäkter	110	144	-24	187
<i>Från intäkterna har avgått nettot av interna ersättningar</i>	199	226		303
Summa kostnader	79	57	39	85
Resultat före kreditförluster	31	87	-64	102
Nettoåtervinningar inkl. värdeförändring på övertagen egendom				
Rörelseresultat	31	87	-64	102
Räntabilitet, %	9,8	26,4		23,2
Medelantal anställda	11	11		11

I rörelsegrenen Handelsbanken Pension och Försäkring redovisas Handelsbanken Liv Fondförsäkrings AB samt provisionsintäkter från det ömsesidiga bolaget Handelsbanken Liv Försäkrings AB.

Handelsbanken Liv

Resultatet i den vinstutdelande verksamheten inom Handelsbanken Liv uppgick till 31 mkr (87). Det lägre resultatet berodde främst på att avkastningen på eget kapital (placeringar i aktier) gick ned. Resultatet i försäkringsrörelsen, exklusive avkastningen på bolagets eget kapital, uppgick till 53 mkr (75).

Handelsbanken Livs totala premieinkomst uppgick till 4 448 mkr (7 164), varav fondförsäkring svarade för 2 789 mkr (5 572). Premieinkomsten i det traditionella försäkringsbolaget ökade med 4 % till 1 659 mkr (1 592). Det försäkringsförvaltade kapitalet uppgick till 33 mdkr (39).

Handelsbanken

Premieinkomsten för tjänste- och privatpensionsförsäkringar fortsatte att öka. Försäljningen av försäkringar med placering som inriktning gick kraftigt tillbaka som en följd av nedgången på världens aktiemarknader. Dessa stod för en stor del av premieinkomsten under 2000.

Nedgången på aktiemarknaderna innebar också att värdet på tillgångarna minskade. Totalavkastningen under året uppgick till -7,6 %. Per den 30 september uppgick den kollektiva konsolideringen till 99 %.

Handelsbanken Liv Försäkrings AB Resultaträkning

mk	2001	2000	Helår 2000
Premieinkomst	1 659	1 592	2 260
Kapitalavkastning	-1 541	945	34
Försäkringsersättningar	-857	-807	-1 186
Förändring i livförsäkringsavsättning	-936	-910	-1 873
Återbäring	-63	-107	-103
Driftskostnader	-225	-190	-270
Övrigt	-	33	33
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-1 963	556	- 1 105
Icke-teknisk redovisning			
Skatt	-144	-134	-156
Periodens resultat	-2 107	422	-1 261

Handelsbanken Liv Försäkrings AB är ett ömsesidigt bolag och konsolideras inte.

SPP

Den totala premieinkomsten för SPP steg med 38 % och uppgick till 9 795 mkr (7 123). Såväl ökad försäljning av fondförsäkring som en fortsatt ökad försäljning av engångspremier för avgångspensioner bidrog till premieinkomstökningen. Traditionell försäkring svarade för 7 419 mkr (5 900) och fondförsäkring för 2 376 mkr (1 223). Det totala försäkringsförvaltade kapitalet uppgick till 82 mdkr (88).

SPP är ett av de största försäkringsbolagen på den svenska tjänstepensionsmarknaden. Nyförsäljning, mätt i årspremier, uppgick till 4 487 mkr (3 279), en ökning med 37 %. Inom Fondförsäkring fortsatte den starka utvecklingen. Försäljningen uppgick till 1 062 mkr, en ökning med 72 % jämfört med samma period föregående år. SPP Liv Fondförsäkring AB fortsatte att öka och är det största fondförsäkringsbolaget på ITPK-marknaden.

Den senaste tidens fallande börskurser medförde att såväl konsolideringsnivå som återbäringsräntorna påverkades. SPP hade per 30 september en kollektiv konsolidering som uppgick till 106 %. Totalavkastningen hittills i år uppgick till -7,1 %.

Handelsbanken

SPP Koncernen Resultaträkning

mk	2001	2000	Helår 2000
Premieinkomst	9 795	7 123	10 011
Kapitalavkastning	-7 017	4 726	2 785
Försäkringsersättningar	-2 605	-2 247	-3 003
Förändring i livförsäkringsavsättning	-8 016	-6 645	-8 884
Driftskostnader	-792	-567	-911
Övrigt	-2	-	-2
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-8 637	2 390	-4
Icke-teknisk redovisning			
Övrig verksamhet	4	11	16
Skatt	-457	-429	-509
Periodens resultat	-9 090	1 972	-497

Moderbolaget SPP Livförsäkring AB är ett ömsesidigt bolag och koncernen konsolideras därför inte.

Handelsbanken

Stadshypotek Bank

Stadshypotek Bank är en av Sveriges ledande Internet- och telefonbanker. Banken verkar under eget varumärke och med eget sortiment. Banken är specialiserad på profilerade erbjudanden av enkla bank- och försäkringstjänster.

Resultaträkning

mkr	2001	2000	Förändring %	Helår 2000
Räntenetto	59	48	23	65
Provisionsnetto	26	45	-42	59
Nettoreultat av finansiella transaktioner	0	0	0	0
Övriga intäkter	12	2		2
Summa intäkter	97	95	2	126
<i>Från intäkterna har avgått nettot av interna ersättningar</i>	14	12		14
Summa kostnader	82	83	-1	111
Resultat före kreditförluster	15	12	25	15
Nettoåtervinningar inkl. värdeförändring på övertagen egendom	0	0	0	0
Rörelseresultat	15	12	25	15
Räntabilitet, %	27,5	17,5		17,1
Medelantal anställda	109	104		106

Resultatkommentar

Resultatet uppgick till 15 mkr (12). Ökade intäkter från VISA betalkort samt förbättrat räntenetto kompenserade i stort kraftigt sjunkande intäkter från PrivatObligationer och ett halverat aktiecourtage.

Affärsutveckling

Som första nischbank tog Stadshypotek Bank bort avgiften för bank- och postgirobetalningar via Privatgiro. Sedan tidigare är det kostnadsfritt att betala räkningar via Internet. Kunder i Stadshypotek Bank kan därmed betala räkningar utan avgift.

För Stadshypotek Banks VISA-kortkunder finns det nu möjlighet att komplettera sitt VISA-kort med en av marknadens bästa reseförsäkringar vilken är en kombinerad assistans-, rese- och olycksfallsförsäkring. Dessutom ingår avbeställningsskydd.

Stadshypotek Banks VISA-kortverksamhet fortsatte att utvecklas. Antalet konton ökade med 53 %, antalet köp med 97 % samt köpvolymen med 80 %.

Handelsbanken

Handelsbanken Finansförvaltning

Finansförvaltningen hanterar koncernens likviditet i svenska kronor, den s k internbanken, upplåningen i kapitalmarknaden samt upplåningen och clearingen i Riksbanken. Finansförvaltningen mäter och kontrollerar också de finansiella riskerna i koncernen. Den aktivitet som har en direkt påverkan på resultaträkningen är likviditetshanteringen i svenska kronor.

Resultaträkning

mkr	2001	2000	Förändring %	Helår 2000
Räntenetto	184	196	-6	243
Provisionsnetto	-32	-7		-12
Nettoreultat av finansiella transaktioner	-19	-32	41	-55
Övriga intäkter	9	8	12	11
Summa intäkter	142	165	-14	187
<i>Från intäkterna har avgått nettot av interna ersättningar</i>	-	-		-
Summa kostnader	22	19	16	14
Resultat före kreditförluster	120	146	-18	173
Nettoåtervinningar inkl. värdeförändring på övertagen egendom				
Rörelseresultat	120	146	-18	173
Räntabilitet, %	17,0	11,5		10,2
Medelantal anställda	38	39		39

Resultat

Finansförvaltningens resultat uppgick till 120 mkr (146). Avkastningen på det egna kapitalet förbättrades till 17,0 % (11,5). Den förbättrade räntabiliteten förklarades väsentligen av en mer effektiv kapitalanvändning.

Resultatförsämringen förklarades huvudsakligen av lägre intäkter. Finansförvaltningens intäkter påverkas av skillnaden mellan korta och långa räntor. Under tredje kvartalet minskade skillnaden mellan räntor med olika löptid i marknaden. Förutsättningarna för Finansförvaltningen att generera ett räntenetto försämrades genom denna utveckling.

Resultatet från Finansförvaltningens aktiva förvaltning av koncernens pantportfölj samt internbanken i svenska kronor utvecklades väl.

Handelsbanken

Koncernens resultaträkning

Enligt Finansinspektionens anvisningar

mk	2001	2000	Förändring %	Helår 2000
<i>Ränteintäkter</i>	44 174	48 464	-9	66 308
<i>Räntekostnader</i>	-33 764	-40 108	-16	-55 024
Räntenetto	10 410	8 356	25	11 284
Erhållna utdelningar	298	499	-40	504
<i>Provisionsintäkter</i>	4 366	4 615	-5	6 048
<i>Provisionskostnader</i>	-765	-577	33	-770
Provisionsnetto	3 601	4 038	-11	5 278
Nettoresultat av finansiella transaktioner	1 491	2 286	-35	3 049
Övriga rörelseintäkter	156	196	-20	343
Summa intäkter	15 956	15 375	4	20 458
Allmänna administrationskostnader				
- Personalkostnader	4 420	4 020	10	5 300
- Övriga kostnader	2 327	2 116	10	2 928
Av- och nedskrivning av materiella och immateriella anläggningstillgångar	591	605	-2	753
Summa kostnader	7 338	6 741	9	8 981
Resultat före kreditförluster	8 618	8 634	0	11 477
Kreditförluster netto	-51	-108	53	-66
Värdeförändring på övertagen egendom	-	-1		-1
Andelar i intresseföretags resultat	17	25	-32	32
Bankrörelsens resultat	8 686	8 768	-1	11 576
Försäkringsrörelsens resultat	-130	105		107
Rörelseresultat	8 556	8 873	-4	11 683
Pensionsavräkning	332	493	-33	797
Skatter	-2 530	-2 514	1	-3 353
Minoritetsandelar	-17	-17	-	-22
Periodens resultat	6 341	6 835	-7	9 105

Handelsbanken

Noter till resultaträkning enligt Finansinspektionens anvisningar

mkkr	2001	2000	Helår 2000
Not 1 Provisionsnetto			
Betalningar	958	727	1 014
Utlåning	552	398	544
Inlåning	68	74	79
Garantier	203	184	253
Värdepapper	1 637	2 304	2 988
Övrigt	948	928	1 170
Provisionsintäkter	4 366	4 615	6 048
Provisionskostnader	-765	-577	-770
Provisionsnetto	3 601	4 038	5 278
Not 2 Nettoresultat av finansiella transaktioner			
Aktier och andelar	356	816	1 371
Räntebärande värdepapper	-87	-2 167	-2 175
Realisationsresultat	269	-1 351	-804
Aktier och andelar	200	14	-271
Räntebärande värdepapper	-182	1 909	2 572
Orealiserade värdeförändringar	18	1 923	2 301
Valutakursförändringar	1 204	1 714	1 552
Nettoresultat av finansiella transaktioner	1 491	2 286	3 049
Not 3 Övriga administrativa kostnader			
Fastigheter och lokaler	626	506	706
Externa datakostnader	576	516	690
Kommunikation	290	299	394
Resor och marknadsföring	244	209	324
Köpta tjänster	358	306	433
Materialanskaffning	122	122	178
Andra omkostnader	111	158	203
Övriga administrativa kostnader	2 327	2 116	2 928
Not 4 Kreditförluster			
Individuellt värderade fordringar:			
Periodens nedskrivning avseende konstaterade kreditförluster	328	281	449
Återförda tidigare gjorda reserveringar för befarade kreditförluster som i periodens bokslut redovisas som konstaterade kreditförluster	-253	-223	-347
Periodens reservering avseende befarade kreditförluster	476	238	630
Influtet på tidigare års konstaterade kreditförluster	-223	-169	-258
Återförda ej längre erforderliga reserveringar för befarade kreditförluster	-387	-238	-553
Periodens nettokostnad för individuellt värderade fordringar	-59	-111	-79
Gruppvis värderade fordringar:			
Periodens nedskrivning avseende konstaterade kreditförluster	26	19	39
Influtet på tidigare års konstaterade kreditförluster	-25	-18	-14
Avsättning/upplösning av reserv för kreditförluster	7	2	-12
Periodens nettokostnad för gruppvis värderade fordringar	8	3	13
Summa kreditförluster	-51	-108	-66

Handelsbanken

Noter till resultaträkning enligt Finansinspektionens anvisningar (forts)

mkkr	2001	2000	Helår 2000
Not 5 Försäkringsrörelsens resultat			
Räntenetto	-78	17	22
Erhållna utdelningar	7	2	3
Provisionsnetto	128	129	177
Nettoresultat av finansiella transaktioner	-61	6	-20
Övriga rörelseintäkter	39	6	8
Summa intäkter	35	160	190
Personalkostnader	6	6	8
Övriga kostnader	71	49	75
Av- och nedskrivning av materiella och immateriella anläggningstillgångar	88		
Summa kostnader	165	55	83
Försäkringsrörelsens resultat	-130	105	107

Försäkringsrörelsens resultat enligt ÅRFL

mkkr	2001	2000	Helår 2000
Teknisk redovisning av försäkringsrörelsen			
Premieinkomst	2 795	5 588	6 751
Kapitalavkastning	243	155	194
Värdeförändringar på placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	-4 402	-286	-2 039
Försäkring ersättningar	-989	-792	-1 110
Förändring i försäkringsavsättning	2 666	-4 377	-3 479
Driftskostnader	-60	-39	-57
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	253	249	260
Icke-teknisk redovisning			
Kapitalavkastning	-111	15	7
Övrigt	-54	0	0
Avkastningsskatt	-218	-159	-160
Resultat före bolagsskatt	-130	105	107
Skatt	41	-4	-1
Periodens resultat	-89	101	106

Handelsbanken

Koncernens balansräkning

mkr	2001	2000	31 dec 2000
Utlåning till allmänheten	785 460	666 664	689 106
Utlåning till kreditinstitut	91 372	117 080	94 677
Räntebärande värdepapper			
- Finansiella anläggningstillgångar	7 963	3 455	5 126
- Finansiella omsättningstillgångar	121 192	82 417	83 136
Övriga tillgångar	188 770	169 520	148 318
Summa tillgångar	1 194 757	1 039 136	1 020 363
In- och upplåning från allmänheten	288 093	235 555	255 350
Skulder till kreditinstitut	220 292	179 167	155 414
Emitterade värdepapper m m	446 525	404 109	401 489
Efterställda skulder	28 547	19 439	19 066
Övriga skulder	165 046	159 344	146 578
Eget kapital	46 254	41 522	42 466
Summa skulder och eget kapital	1 194 757	1 039 136	1 020 363

Noter till balansräkning

mkr	2001	2000	31 dec 2000
Not 1 Utlåning till allmänheten			
Utlåning svenska kronor			
- till hushåll	252 830	228 839	234 650
- till företag m fl *)	319 642	285 089	296 746
	572 472	513 928	531 396
Utlåning utländsk valuta			
- till hushåll	31 593	22 962	25 024
- till företag m fl	184 681	132 990	135 875
	216 274	155 952	160 899
Reserv för befarade kreditförluster	-3 286	-3 216	-3 189
Summa utlåning till allmänheten	785 460	666 664	689 106
*) Varav Riksgälden	2	-	0

Not 2 Förändring av eget kapital

Ingående eget kapital	42 631	38 570	38 570
Effekt av ändrade principer för redovisning av inkomstskatter	-165	-178	-178
Ingående eget kapital efter justering	42 466	38 392	38 392
Utdelning	-2 751	-2 144	-2 144
Återköp av egna aktier	-52	-1 550	-2 950
Förändring av omräkningsdifferens	250	-11	63
Periodens resultat	6 341	6 835	9 105
Utgående eget kapital	46 254	41 522	42 466

Handelsbanken

Övriga upplysningar

I balans- och resultaträkningen har vissa smärre omklassificeringar gjorts. Jämförelsesiffror har omräknats.

mkr	2001	2000	Helår 2000
Kassaflödesanalys			
Kassaflöde av löpande verksamhet	2 529	-937	5 278
Kassaflöde av investeringsverksamhet	-10 934	1 811	-506
Kassaflöde av finansieringsverksamhet	6 677	-4 104	-5 878
Periodens kassaflöde	-1 728	-3 230	-1 106
Likvida medel vid årets början	5 258	6 285	6 285
Periodens kassaflöde	-1 728	-3 230	-1 106
Kursdifferens i likvida medel	242	-90	79
Likvida medel vid periodens slut	3 772	2 965	5 258
Kapitalbas och kapitalkrav			
Primärt kapital	36 116	33 221	34 596
Total kapitalbas	59 126	49 651	51 695
Riskvägd volym	632 114	521 291	541 556
Kapitaltäckningsgrad	9,4 %	9,5 %	9,5 %
Primärkapitalrelation	5,7 %	6,4 %	6,4 %
Kapitaltäckningsgrad *	9,5 %	9,8 %	9,5 %
Primärkapitalrelation *	5,9 %	6,6 %	6,4 %
* Inklusive upparbetade vinstmedel			
Problemkrediter			
Osäkra fordringar	5 544	4 894	5 532
Reserv för befarade kreditförluster	-3 380	-3 256	-3 219
Osäkra fordringar, netto	2 164	1 638	2 313
Räntenedsatta fordringar utan reservering för befarade kreditförluster	75	87	55
Summa problemkrediter	2 239	1 725	2 368
Reserveringsgrad för osäkra fordringar	61,0 %	66,5 %	58,2 %
Andel osäkra fordringar	0,27 %	0,24 %	0,33 %
Problemkrediter före nedskrivning för befarade kreditförluster	5 619	4 981	5 587
Kreditförlustnivå	-0,01 %	-0,02 %	-0,01 %
Oreglerade fordringar för vilka ränta intäktsförs	1 662	1 422	1 321
Övertagna panter:			
- Byggnader och mark	1	0	0
- Aktier och andra andelar	136	55	55
- Övrigt	86	86	93
Summa övertagna panter	223	141	148

Handelsbanken

Derivatinstrument

mkr	Ränterelaterade		Valutarelaterade		Aktierelaterade	
	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört Värde	Verkligt Värde	Bokfört Värde
Positiva värden	37 312	31 244	58 225	57 740	5 334	5 286
Negativa värden	38 377	35 301	42 771	42 683	4 094	4 066

Sammanställningen ovan är gjord enligt Finansinspektionens föreskrifter och omfattar samtliga koncernens derivatinstrument. För derivatinstrument ingående i tradingrörelsen överensstämde bokfört värde med verkligt värde. De avvikelser mellan verkligt värde och bokfört värde som redovisas i sammanställningen motsvaras av omvända avvikelser mellan verkligt värde och bokfört värde i den del av koncernens rörelse som är föremål för säkringsredovisning.

Value-at-Risk

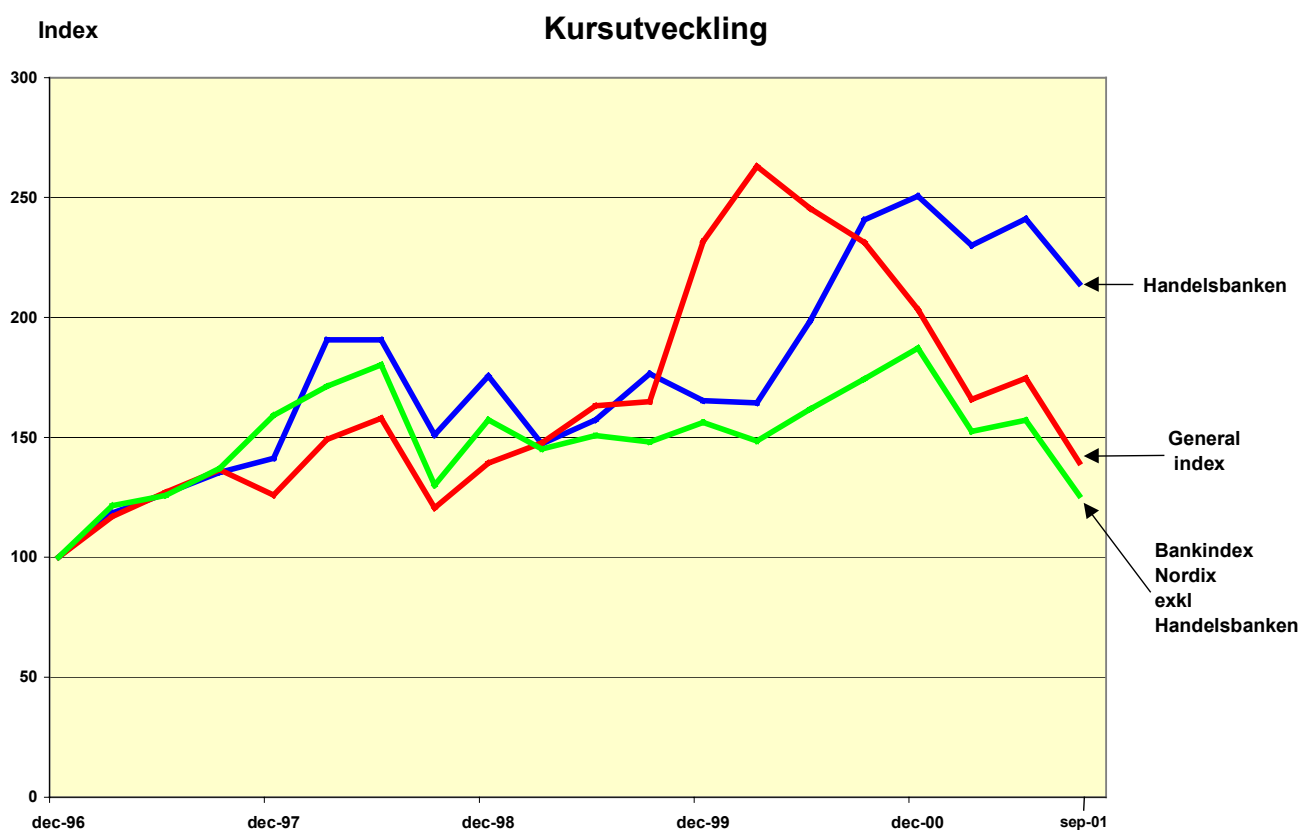
Under perioden 1 oktober 2000 - 30 september 2001 uppgick exponeringen för ränte- och växelkursrisker (inkl optionsrisker), mätt som Value-at-Risk (VaR), i Handelsbanken Markets till i genomsnitt 36 mkr. Under perioden varierade denna risk mellan 19 mkr och 61 mkr. Under samma period uppgick exponeringen för aktiekursrisker, mätt som VaR, i Handelsbanken Markets till i genomsnitt 9 mkr. Denna risk varierade mellan 2 mkr och 26 mkr.

Handelsbanken

Handelsbanksaktien

Den svenska aktiebörsen, mätt med Affärsvärldens generalindex, sjönk under årets nio första månader med 31 %. De nordiska bankaktierna, mätt med bankindexet Nordix, sjönk under samma period med 30 %. För Handelsbankens A-aktie stannade dock nedgången vid 14 %. Handelsbankens totala börsvärde, efter återköp, uppgick per 30 september 2001 till 96 mdkr.

	30 september 2001	31 december 2000
Börskurs SHB A, kr	138,50	161,50
Antal utestående aktier. Miljoner	693,4	693,2
Börsvärde mdkr	96	112

Handelsbankens rating per den 30 september 2001

	Finansiell styrka	Kortfristig	Långfristig
Moody's	B+	P-1	Aa2
S&P		A-1	A+
Fitch	B	F1+	AA-